

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

II. ÚS 623/2016-19

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí 10. augusta 2016 v senáte zloženom z predsedu Lajosa Mészárosa, zo sudkyne Ľudmily Gajdošíkovej (sudkyňa spravodajkyňa) a zo sudcu Ladislava Orosza predbežne prerokoval sťažnosť Okresného stavebného bytového družstva, Gočárova 252, Čadca, zastúpeného advokátom JUDr. Stanislavom Záhumenským, Fraňa Kráľa 1504, Čadca, ktorou namieta porušenie svojich základných práv podľa čl. 46 ods. 1 a čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky a práva podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd postupom Okresného súdu Čadca v konaní vedenom pod sp. zn. 6 Er 544/2010, a takto

r o z h o d o l :

Sťažnosť Okresného stavebného bytového družstva o d m i e t a ako zjavne neopodstatnenú.

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 20. mája 2014 doručená sťažnosť Okresného stavebného bytového družstva, Gočárova 252, Čadca (ďalej len „sťažovateľ“), ktorou namieta porušenie svojich základných práv podľa čl. 46 ods. 1 a čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a práva podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) postupom Okresného súdu Čadca (ďalej len „okresný súd“) v konaní vedenom pod sp. zn. 6 Er 544/2010 (ďalej aj „napadnuté konanie“).

Sťažovateľ v sťažnosti uvádza, že je oprávneným v napadnutom exekučnom konaní, ktorého predmetom je vymoženie povinnosti [REDAKOVANÉ] (ďalej len „povinná“) vypratať špecifikovaný 3-izbový byt v [REDAKOVANÉ]

Sťažovateľ v sťažnosti ďalej uvádza:

„Návrh na začatie exekučného konania podal oprávnený dňa 27. 08. 2010 prostredníctvom Exekútorského úradu [REDAKOVANÉ]... OS Čadca vydal súdnemu exekútorovi... poverenie na vykonanie exekúcie dňa 29. 09. 2010.

Dňa 29. 11. 2010 vydal súdny exekútor upovedomenie o začatí exekúcie, ktoré bolo povinnej doručené dňa 02. 12. 2010.

Dňa 08. 12. 2010 povinná vzniesla námietky vo vzťahu k osobe súdneho exekútora...

Dňa 12. 10. 2011 požiadal sťažovateľ zákonného sudcu o konanie v tejto veci z dôvodu sťažnosti susediacich vlastníkov bytových jednotiek v bytovom dome.

Na podanie sťažovateľa zo strany zákonného sudcu nebola podaná žiadna správa.

Podaním zo dňa 11. 04. 2012 požiadal sťažovateľ predsedu OS Čadca o poskytnutie súčinnosti v tomto konaní. Dôvodom tejto žiadosti o poskytnutie súčinnosti bola opätovná sťažnosť vlastníkov bytov tohto bytového domu zo dňa 30. 01. 2012.

Dňa 14. 08. 2012 vyšší súdny úradník OS Čadca uznesením 6 Er 544/2010 nevyhovел námietkam proti exekúcií vznesenými povinnou [REDAKOVANÉ].

Dňa 09. 10. 2012 podala povinná námietky proti rozhodnutiu vyššieho súdneho úradníka, o ktorých námietkach rozhodol sudca dňa 20. 12. 2012.

Povinná [REDAKOVANÉ] podávala rôzne námietky v priebehu roku 2013 proti spôsobu konania exekučného titulu – Rozsudku OS Čadca 13 C/171/2005.

Keď súdny exekútor dostavil sa do bytu povinnej a vyzval povinnú na vypratanie bytu, povinná dňa 12. 11. 2013 podala návrh na odklad výkonu tohto rozhodnutia.

Okresný súd v Čadci dňa 14. 03. 2014 uznesením zamietol návrh na odklad výkonu rozhodnutia. Rozhodnutie vydal vyšší súdny úradník.

Povinná dňa 10. 04. 2014 podala odvolanie voči rozhodnutiu vyššieho súdneho úradníka. O tomto odvolaní zákonný sudca k dnešnému dňu nerozhodol.

Povinná zneužíva sociálny systém, údajne je odkázaná len na sociálne dávky a neplatí nájomné a platby za užívanie tohto bytu. Sťažovateľ z tohto dôvodu bol povinný

uhradiť za povinnú do fondu opráv bytového domu sumu cca 20.000,- €. Tieto finančné prostriedky sú fakticky nedobytné. Zároveň povinná hrubo narušuje pokojné bývanie vlastníkov bytového domu, hrubo porušuje dobré mravy v tomto bytovom dome.“

Následne sťažovateľ v sťažnosti cituje čl. 2 ods. 2, čl. 46 ods. 1 a čl. 48 ods. 2 ústavy a čl. 6 ods. 1 dohovoru a uvádza:

„Všetky citované medzinárodné dokumenty ako aj Ústava SR zabezpečujú právo na prejednanie veci v primeranej lehote.

Z vyššie uvedeného vyplýva, že porušovateľ práva – Okresný súd Čadca svojou nečinnosťou spôsobenú príslušnými sudcami porušil Ústavou dané základné právo sťažovateľa na rýchlu a účinnú súdnu a inú právnu ochranu vyplývajúcu z cit. ustanovenia čl. 48 ods. 2 Ústavy SR a ustanovenia § 6 O. s. p.

Účelom práva na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov je odstránenie stavu právnej neistoty. Až právoplatným rozhodnutím sa vytvára právna istota.

Okresný súd Čadca rozhodoval o námietkach povinnej cca 24 mesiacov, od 12. 11. 2013 nie je právoplatne rozhodnuté o odklade výkonu rozhodnutia, ktorý návrh podala povinná.“

Na základe skutočností uvedených v sťažnosti sa sťažovateľ domáha, aby ústavný súd nálezom takto rozhodol:

„Okresný súd Čadca v konaní vedenom pod sp. zn. 6 Er 544/2010 (EX 2093/2010) porušil základné právo sťažovateľa na súdnu ochranu zaručené v čl. 46 ods. 1 Ústavy SR, právo na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov zaručené v čl. 48 ods. 2 Ústavy SR, právo na prejednanie veci v primeranej lehote zaručené v čl. 6 ods. 1 Dohovoru...

Sťažovateľovi... priznáva primerané finančné zadostučinenie v sume 10.000,- €, ktoré mu je Okresný súd Čadca povinný vyplatiť do 2 mesiacov od právoplatnosti nálezu.

Okresný súd Čadca je povinný zaplatiť náhradu trov konania na účet právneho zástupcu sťažovateľa podľa záverečného vyčíslenia a to do 2 mesiacov od právoplatnosti nálezu.“

Návrh na priznanie primeraného finančného zadost'učinenia s'ťažovateľ odôvodňuje tým, že „v danom prípade sa jednalo o majetkové právo, pried'ahmi zo strany súdu mu bola spôsobená podstatne vyššia škoda. Pokiaľ by procesný súd v zákonných lehotách rozhodoval o odvolaniach povinnej, súdny exekútor by mohol podstatne skôr mohol uskutočniť výkon rozhodnutia. Povinná neuhrádza nájomné, poplatky súvisiace s bývaním, ktoré je povinný uhrádzať s'ťažovateľ. S'ťažovateľ sa domnieva, že uvedená suma je primeraná.“.

II.

Ústavný súd rozhoduje podľa čl. 127 ods. 1 ústavy o s'ťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

Podľa čl. 140 ústavy podrobnosti o organizácii ústavného súdu, o spôsobe konania pred ním a o postavení jeho sudcov ustanoví zákon.

Podľa § 25 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) ústavný súd každý návrh prerokuje bez prítomnosti s'ťažovateľa a skúma, či dôvody uvedené v § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde nebránia jeho prijatiu na ďalšie konanie. Podľa tohto ustanovenia návrhy, na ktorých prerokovanie nemá ústavný súd právomoc, návrhy, ktoré nemajú zákonom predpísané náležitosti, neprípustné návrhy, návrhy podané niekým zjavne neoprávneným, ako aj návrhy podané oneskorene môže ústavný súd na predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania. Odmietnuť môže aj návrh, ktorý je zjavne neopodstatnený.

II.1 K namietanému porušeniu základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných priet'ahov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a práva na prejednanie záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru postupom okresného súdu v konaní vedenom pod sp. zn. 6 Er 544/2010

Podľa ustálenej judikatúry ústavného súdu o zjavne neopodstatnenú s'ťažnosť ide vtedy, ak namietaným postupom alebo rozhodnutím orgánu štátu nemohlo vôbec dôjsť k porušeniu tohto základného práva alebo slobody, ktoré označil s'ťažovateľ, a to buď pre nedostatok vzájomnej príčinnej súvislosti medzi označeným postupom alebo rozhodnutím orgánu štátu a základným právom alebo slobodou, porušenie ktorých sa namietalo, prípadne z iných dôvodov. Za zjavne neopodstatnený návrh preto možno považovať ten, pri predbežnom prerokovaní ktorého ústavný súd nezistil žiadnu možnosť porušenia označeného práva alebo slobody, reálnosť ktorej by mohol posúdiť po jeho prijatí na ďalšie konanie (napr. I. ÚS 7/00, III. ÚS 100/01, III. ÚS 263/03, II. ÚS 98/06).

Dôvodom na odmietnutie s'ťažnosti namietajúcej porušenie základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných priet'ahov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy, resp. práva na prejednanie záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru ako zjavne neopodstatnenej je aj zistenie, že sa postup všeobecného súdu nevyznačoval takými významnými priet'ahmi, ktoré by bolo možné kvalifikovať ako zbytočné priet'ahy (I. ÚS 27/02, I. ÚS 197/03, I. ÚS 38/04).

Z judikatúry ústavného súdu vyplýva, že nie každý zistený priet'ah v súdnom konaní má nevyhnutne za následok porušenie základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných priet'ahov zaručeného v čl. 48 ods. 2 ústavy (II. ÚS 57/01, I. ÚS 46/01, I. ÚS 66/02). Pojem „zbytočné priet'ahy“ obsiahnutý v čl. 48 ods. 2 ústavy je pojem autonómny, ktorý možno vykladať a aplikovať predovšetkým materiálne. S ohľadom na konkrétne okolnosti veci sa totiž postup dotknutého súdu nemusí vyznačovať takými významnými priet'ahmi, ktoré by bolo možné kvalifikovať ako „zbytočné priet'ahy“ v zmysle čl. 48 ods. 2 ústavy (napr. I. ÚS 63/00).

Podľa stabilizovanej judikatúry ústavného súdu zbytočné prietahy v konaní môžu byť zapríčinené nielen samotnou nečinnosťou všeobecného súdu, ale aj jeho neefektívnou alebo nesústredenou činnosťou, teda takým konaním, ktoré nevedie efektívne k odstráneniu právnej neistoty (m. m. II. ÚS 32/03, IV. ÚS 267/04, IV. ÚS 182/08, IV. ÚS 224/2012). Rovnako tak môže zapríčiniť porušenie základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy (a tiež práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru) aj nesprávna činnosť štátneho orgánu (m. m. II. ÚS 33/99, IV. ÚS 224/2012).

Predmetom predbežného prerokovania sťažnosti v tejto časti je preskúmanie opodstatnenosti tvrdenia sťažovateľa, podľa ktorého postupom okresného súdu v konaní vedenom pod sp. zn. 6 Er 544/2010 malo dôjsť k porušeniu základného práva podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru.

Na účely predbežného prerokovania sťažnosti si ústavný súd vyžiadal súdny spis okresného súdu, z ktorého zistil tento priebeh napadnutého konania:

Dňa 3. septembra 2010 bola okresnému súdu doručená žiadosť súdneho exekútora [REDAKOVANÉ] o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie. Okresný súd 29. septembra 2010 vydal poverenie na vykonanie exekúcie.

Dňa 14. decembra 2010 boli okresnému súdu doručené námietky povinnej proti exekúcii a námietka zaujatosti proti súdnemu exekútorovi. Z prípisu súdneho exekútora vyplýva, že upovedomenie o začatí exekúcie bolo povinnej doručené 2. decembra 2010. Dňa 7. januára 2011 okresný súd vyzval povinnú, aby odstránila nedostatky svojho podania a uviedla, či ide o námietky proti exekúcii alebo o námietku zaujatosti.

Dňa 12. januára 2011 povinná doručila okresnému súdu podanie „*Žiadosť o bezplatného právneho zástupcu v dovolovacom konaní*“.

Okresný súd 8. februára 2011 vyzval povinnú, aby vyplnila potvrdenie o osobných, majetkových a zárobkových pomeroch a aby predložila doklady o jej príjme a potvrdenie o návšteve školy týkajúce sa jej detí. Okresný súd následne 20. apríla 2011 opätovne vyzval

povinnú na splnenie uvedenej povinnosti, keďže na výzvu z 8. februára 2011 nereagovala. Dňa 26. apríla 2011 povinná doručila príslušné tlačivo a tiež potvrdenie o poberaní dávky v hmotnej núdzi za roky 2010 a 2011 a potvrdenia o návšteve školy.

Dňa 17. októbra 2011 doručil sťažovateľ podanie, v ktorom žiadal predsedníčku okresného súdu o rozhodnutie o námietkach povinnej, aby bolo možné v predmetnej exekučnej veci ďalej konať.

Prípisom z 25. júna 2012 okresný súd oznámil povinnej, že na jej námietku zaujatosti voči súdnemu exekútorovi neprihliada, a zároveň ju so žiadosťou o ustanovenie právneho zástupcu odkázal na Centrum právnej pomoci. V ten istý deň okresný súd doručoval námietku zaujatosti povinnej sťažovateľovi s výzvou, aby sa k nej vyjadril.

Uznesením zo 14. augusta 2012 vydaným vyšším súdnym úradníkom okresný súd rozhodol tak, že nevyhovел námietkam povinnej proti exekúcii a zamietol ich ako nedôvodné. Dňa 9. októbra 2012 doručila povinná okresnému súdu námietky proti exekúcii. Uznesením z 20. decembra 2012 vydaným sudcom okresný súd rozhodol tak, že námietky povinnej proti exekúcii zamietol.

Dňa 30. októbra 2013 bol okresnému súdu doručený návrh povinnej na povolenie odkladu exekúcie. Dňa 8. novembra 2013 súdny exekútor doručil návrh povinnej na povolenie odkladu exekúcie a podanie sťažovateľa, ktorým žiadal o urýchlené vykonanie exekúcie. Dňa 14. novembra 2013 sťažovateľ doručil okresnému súdu vyjadrenie k návrhu povinnej na odklad exekúcie. Uznesením zo 14. marca 2014 vydaným vyšším súdnym úradníkom rozhodol okresný súd tak, že návrh povinnej na odklad exekúcie zamietol, v špecifikovanom rozsahu vyhlásil exekúciu za neprípustnú a v tejto časti exekúciu zastavil. Dňa 3. apríla 2014 doručila povinná okresnému súdu odvolanie proti uzneseniu zo 14. marca 2014. Po podaní odvolania povinnou okresný súd na základe § 374 ods. 4 Občianskeho súdneho poriadku (ďalej len „OSP“) platného a účinného v čase konania okresného súdu vo veci sťažovateľa rozhodol uznesením zo 7. mája 2014 vydaným sudkyňou tak, že návrh povinnej na odklad exekúcie zamietol.

Dňa 18. júla 2014 povinná doručila okresnému súdu návrh na zastavenie exekúcie. Dňa 6. augusta 2014 okresný súd doručoval návrh povinnej na zastavenie exekúcie sťažovateľovi na vyjadrenie s výzvou, aby sa vyjadril, či po vydaní exekučného titulu ponúkol povinnej náhradné ubytovanie. Dňa 11. augusta 2014 prostredníctvom súdneho exekútora a 3. septembra 2014 sťažovateľ doručil okresnému súdu svoje vyjadrenie, resp. jeho doplnenie. Dňa 23. októbra 2014 podala povinná námietku zaujatosti proti súdnemu exekútorovi a žiadala, aby ho okresný súd vylúčil z vykonávania exekúcie. Okresný súd rozhodol uznesením zo 6. novembra 2014 vydaným vyšším súdnym úradníkom tak, že návrh povinnej na zastavenie exekúcie a návrh povinnej na odklad exekúcie zamietol. Zároveň rozhodol, že súdneho exekútora z vykonávania špecifikovanej exekúcie nevyhlúčil.

Dňa 10. novembra 2014 súdny exekútor doručil okresnému súdu návrh na jeho vylúčenie z vykonávania exekúcie.

Dňa 24. novembra 2014 doručila povinná odvolanie proti uzneseniu okresného súdu zo 6. novembra 2014. Dňa 9. januára 2015 okresný súd zaslal odvolanie povinnej sťažovateľovi. Po podaní odvolania povinnou okresný súd na základe § 374 ods. 4 OSP rozhodol uznesením z 10. februára 2015 vydaným sudcom tak, že návrh povinnej na zastavenie exekúcie a návrh povinnej na odklad exekúcie zamietol. Rozhodol tiež tak, že súdneho exekútora z vykonávania exekúcie nevyhlúčil.

Dňa 6. marca 2015 doručila povinná návrh na zastavenie exekúcie a žiadosť o odklad exekúcie. Okresný súd uznesením z 18. marca 2015 vydaným sudkyňou rozhodol tak, že súdneho exekútora vylúčil z vykonávania špecifikovanej exekúcie. Návrh povinnej na zastavenie exekúcie a návrh povinnej na odklad exekúcie zamietol. Dňa 18. mája 2015 povinná doručila odvolanie proti uzneseniu okresného súdu z 18. marca 2015.

Uznesením zo 14. mája 2015 okresný súd poveril súdnu exekútoriku [REDAKOVANÉ] [REDAKOVANÉ] vykonaním exekúcie a 19. júna 2015 okresný súd zaslal súdnej exekútorke spis na ďalšie konanie.

Dňa 26. júna 2015 povinná zaslala okresnému súdu námietku zaujatosti proti súdnej exekútorke a návrh na odklad exekúcie a tiež odvolanie proti uzneseniu okresného súdu z 19. júna 2015 o priznaní trov exekúcie. Uznesením z 30. júla 2015 vydaným sudkyňou okresný súd rozhodol tak, že súdnu exekútoriku nevytlúčil z vykonávania exekúcie, návrh povinnej na odklad exekúcie zamietol a tiež rozhodol o trovách exekúcie pôvodného súdneho exekútora (v tejto časti postupom podľa § 374 ods. 4 OSP, pozn.).

Dňa 28. augusta 2015 podala povinná odvolanie proti uzneseniu okresného súdu z 30. júla 2015.

Súdna exekútorika doručila okresnému súdu odvolanie povinnej s tým, že vo svojom prípise uviedla, že exekúcia vypratáním bytu sa uskutoční 16. septembra 2015 o 9.00 h.

Dňa 11. septembra 2015 doručila povinná návrh na odklad exekúcie a námietku zaujatosti proti súdnej exekútorke. Okresný súd následne 14. septembra 2015 doručoval toto odvolanie sťažovateľovi na vyjadrenie. Súdny spis bol predložený 18. septembra 2015 Krajskému súdu v Žiline (ďalej len „krajský súd“) na rozhodnutie o odvolaniach povinnej.

Krajský súd rozhodol uzneseniami zo 14. októbra 2015 tak, že odvolania povinnej proti uzneseniam okresného súdu z 18. marca 2015 a z 30. júla 2015 odmietol.

Zo zistení ústavného súdu vyplýva, že 16. septembra 2015 došlo v napadnutom konaní k vykonaniu exekúcie – vypratáním bytu.

Z uvedeného prehľadu vyplýva, že napadnuté konanie trvá päť rokov. V rámci hodnotenia postupu okresného súdu v napadnutom konaní ústavný súd prihliadol na predmet tohto konania – t. j. že išlo o exekučné konanie. V exekučnom konaní koná súdny exekútor a tiež okresný súd ako exekučný súd, preto nečinnosť okresného súdu – absencia procesných úkonov okresného súdu – nemusí automaticky znamenať, že predmetné exekučné konanie nepostupuje, keďže v tomto období spravidla vykonáva súdny

exekútor úkony smerujúce k vykonaniu exekúcie. S prihliadnutím na túto skutočnosť hodnotil ústavný súd postup okresného súdu v napadnutom konaní. Z uvedeného hľadiska možno v napadnutom konaní identifikovať nečinnosť okresného súdu, a to

- od 3. februára 2011 (keď povinná reagovala na výzvu okresného súdu na odstránenie nedostatkov podania) do 25. júna 2012 (keď okresný súd oznámil povinnej, že na jej námietku zaujatosti neprihliada), resp. do 14. augusta 2012 (keď okresný súd uznesením zamietol námietky povinnej), a
- od 26. apríla 2011 (keď povinná doručila podklady, ktoré žiadal okresný súd na účely rozhodnutia o žiadosti na ustanovenie právneho zástupcu) do 25. júna 2012 (keď okresný súd relevantným spôsobom reagoval na žiadosť povinnej a odkázal ju na Centrum právnej pomoci).

Nečinnosť okresného súdu sa týka rozhodovania o viacerých podaniach povinnej (námietka zaujatosti, námietky proti exekúcii a žiadosť o ustanovenie právneho zástupcu), časovo sa však týka takmer identického obdobia, preto túto nečinnosť hodnotil ústavný súd ako jedno obdobie nečinnosti. V ďalšom priebehu napadnutého konania okresný súd reagoval na procesné návrhy povinnej v zásade adekvátne a v primeranom čase o nich rozhodol.

Ústavný súd v rámci komplexného posúdenia postupu okresného súdu v napadnutom konaní konštatuje, že okresný súd konal čiastočne neefektívne, keď vydal poverenie na vykonanie exekúcie v širšom rozsahu, ako to vyplývalo z exekučného titulu, v dôsledku čoho uznesením zo 14. marca 2014 vyhlásil exekúciu v špecifikovanom rozsahu za neprípustnú. Táto skutočnosť však vzhľadom na priebeh napadnutého konania nemala podstatný vplyv na jeho trvanie vzhľadom na to, že v posudzovanom období okresný súd v zásade rozhodoval len o procesných otázkach – podaniach/návrhoch povinnej.

K celkovej dĺžke napadnutého konania prispelo tiež nepochybne to, že súdny spis bol pridelený zákonným sudcom celkom päťkrát. V tejto súvislosti ústavný súd poukazuje na svoju judikatúru, v ktorej už viackrát uviedol (napr. I. ÚS 23/03, I. ÚS 141/03, II. ÚS 153/06, III. ÚS 399/2011), že personálne problémy (dlhodobá práceneschopnosť

sudcu, zmeny zákonných sudcov) a nadmerné množstvo vecí, v ktorých sa musí zabezpečiť súdne konanie, by mohlo len dočasne ospravedlniť vzniknuté prieťahy, a to len v tom prípade, ak sa na ten účel prijali včas adekvátne opatrenia (m. m. I. ÚS 39/00, I. ÚS 55/02, III. ÚS 399/2011). V zásade však nejde o takú okolnosť, ktorá by vylučovala alebo znižovala zodpovednosť súdu za rozhodnutie vo veci občana, ktorý sa naň obrátil. Tieto okolnosti ústavný súd nezohľadňuje v súvislosti s pozitívnym záväzkom štátu zabezpečiť právo občana na súdne konanie bez zbytočných prieťahov.

Celkovú dĺžku napadnutého konania ovplyvnila podľa názoru ústavného súdu rozhodujúcim spôsobom procesná aktivita povinnej, ktorá opakovane podávala návrhy na odklad exekúcie, návrhy na zastavenie exekúcie, námietky zaujatosti proti súdnym exekútorom, odvolania proti uzneseniam okresného súdu vydaným vyšším súdnym úradníkom, prípadne sudcom. V súvislosti s touto procesnou aktivitou povinnej ústavný súd poukazuje na svoju judikatúru, v ktorej uviedol, že v dôsledku uplatnenia procesných práv účastníkom konania nepochybne dochádza k predĺženiu konania, zodpovednosť za tento stav neznáša oprávnená osoba, ale nemožno ju pripísať ani štátnemu orgánu konajúcemu vo veci (III. ÚS 242/03, IV. ÚS 218/04, II. ÚS 865/2014).

Ústavný súd pri rozhodovaní o sťažnostiach namietajúcich porušenie základného práva podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru tiež vychádza zo svojej ustálenej judikatúry, v súlade s ktorou účelom základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov, prípadne práva na prejednanie záležitosti v primeranej lehote je odstránenie stavu právnej neistoty, v ktorej sa nachádza osoba domáhajúca sa rozhodnutia všeobecného súdu. Samotným prerokovaním veci na súde sa právna neistota osoby domáhajúcej sa rozhodnutia neodstraňuje. K stavu právnej istoty dochádza zásadne až právoplatným rozhodnutím súdu alebo iným zákonom predvídaným spôsobom, ktorý znamená nastolenie právnej istoty inak ako právoplatným rozhodnutím súdu (m. m. IV. ÚS 221/04).

V tejto súvislosti ústavný súd považoval za relevantné, že v čase rozhodovania o sťažnosti sťažovateľa bolo napadnuté konanie z hľadiska jeho merita skončené, keďže

16. septembra 2015 došlo k vykonaniu exekúcie – vypratáním bytu, preto sa sťažovateľ už nenachádzal v stave právnej neistoty, ktorý je spojený aj s prebiehajúcim exekučným konaním. S prihliadnutím na právnu formu sťažovateľa a na jeho základný predmet činnosti – správa bytového fondu a taktiež na obsah argumentácie sťažovateľa v sťažnosti, ktorý požadoval urýchlené vykonanie exekúcie – vypratáním bytu, predovšetkým vzhľadom na sťažnosti ostatných obyvateľov dotknutého bytového domu, ústavný súd nepovažoval za rozhodujúce, či v napadnutom konaní došlo v čase rozhodovania ústavného súdu aj k vymoženiu trov sťažovateľa ako oprávneného a trov exekúcie súdneho exekútora. Prípadné nevymoženie trov oprávneného v napadnutom exekučnom konaní, vzhľadom na jeho silnejšie ekonomické postavenie ako postavenie priemernej fyzickej osoby a vzhľadom na predpokladanú výšku trov, nepredstavuje takú mieru právnej neistoty, ktorá by za týchto okolností mala v čase rozhodovania ústavného súdu relevantný ústavnoprávny rozmer. Uvedené však nevyklučuje, aby sťažovateľ podal sťažnosť podľa čl. 127 ods. 1 ústavy, namietajúc zbytočné prieskumy v konaní v budúcnosti, v závislosti od trvania napadnutého konania v súvislosti s týmto akcesorickým nárokom.

Na tomto základe ústavný súd dospel k záveru, že pochybenia okresného súdu nemali takú intenzitu, aby bolo možné konštatovať porušenie základného práva podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru. Ústavný súd v rámci tohto hodnotenia prihliadol najmä na vymedzené osobitosti exekučného konania, na to, že k celkovej dĺžke napadnutého konania prispela procesná aktivita povinnej, a tiež na to, že v priebehu konania o sťažnosti sťažovateľa skončil stav právnej neistoty, keďže napadnuté konanie z hľadiska jeho merita skončilo vykonaním exekúcie – vypratáním bytu. Z týchto dôvodov ústavný súd sťažnosť v súlade s § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde odmietol v tejto časti ako zjavne neopodstatnenú.

II.2 K namietanému porušeniu základného práva podľa čl. 46 ods. 1 ústavy postupom okresného súdu v konaní vedenom pod sp. zn. 6 Er 544/2010

Pokiaľ ide o sťažnosť v časti, v ktorej sťažovateľ namieta porušenie svojho základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy, ústavný súd konštatuje,

že skutkovým stavom, ktorým sťažovateľ zdôvodňuje porušenie označeného základného práva, je nečinnosť okresného súdu v napadnutom konaní. V systematike ústavy sú primeraná celková dĺžka, tempo a plynulosť súdneho konania obsahom základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy, a nie základného práva podľa čl. 46 ods. 1 ústavy.

Aj podľa konštantnej judikatúry ústavného súdu (IV. ÚS 186/2013) prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov nespadá pod ochranu čl. 46 ods. 1 ústavy, ibaže by namietané porušenie tohto základného práva dosahovalo takú intenzitu, že by s ohľadom aj na ďalšie konkrétne okolnosti daného prípadu (najmä predmet konania, teda čo je pre sťažovateľa v stávke) bolo možné uvažovať o odmietnutí spravodlivosti (napr. IV. ÚS 242/07). V danom prípade však podľa názoru ústavného súdu o takýto prípad nejde.

Okresný súd sa neodmietol zaoberať návrhom sťažovateľa na vykonanie exekúcie – vydal poverenie na vykonanie exekúcie a rozhodoval o podaniach povinnej. Ústavný súd v napadnutom konaní nezistil porušenie základného práva podľa čl. 48 ods. 2 ústavy, prípadne práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru, preto nemožno prijať ani záver, že v danom prípade by mohlo ísť o *denegatio iustitiae*, a tak o porušenie základného práva podľa čl. 46 ods. 1 ústavy.

Na základe uvedených skutočností ústavný súd sťažnosť aj v tejto časti odmietol ako zjavne neopodstatnenú (§ 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde).

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 10. augusta 2016